

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emrich Loeser.
Welfrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ektstein Bernat. In Han-
burg: Marcoly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ciă garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarife și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
săriă 10 or. senu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgului Inului Nr. 30, eteșiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. senu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 38.

Brașov, Vineri 18 Februarie (2 Martie).

1900.

Cronje, eroul învins al Burilor.

Tragicul capitulațiunii lui Cronje, a căruia vitejie este admirată ați de lumea întregă, are ceva grandios, impuitor. Impresurat de oștirea îndecit mai numărosă engleză, generalul Cronje s'a luptat nu numai ca un leu, ci ca un adevărat gigant din vechile basme. Timp de douăspre-dece zile întregi s'a luptat el cu căta lui vitejescă, respingând atacurile din ce în ce mai vehemente ale dușmanului, espus fiind dimpreună cu oștirea sa cea mică și cu femeile și cu copiii, ce se aflau în tabăra ei, focului omoritor, ce-l revărsau asupra acestei tabere tunurile engleze.

Astfel încordând toate forțele fizice și intelectuale până la extrem, eroicul comandant al Burilor a sperat până în momentul din urmă, că-i va veni un ajutor, care să-l scape dimpreună cu ai săi din situațiunea desperată, în care se afla. Comandantul oștirilor engleze, mareșalul Roberts, a provocat de repetite-ori pe Cronje să depună armele; a oferit femeilor și copiilor din tabăra Burilor scutul său, ca să se potă eși de acolo, dăr nimic n'a putut îndemna pe Cronje să se supună și să capituleze, până-ce mai putea să reziste și mai avea speranță de a primi vre-un ajutor. În cele din urmă vădând, că puterile bravilor săi s'au sleit, că s'au sleit și proviziunile și munițiunea lor, și înțelegând, că detașamentul de Burii din Transvaal, ce i-l'a trimis generalul Joubert ca întărire, a fost respins de oștirea engleză, mișcat, în fine, de suferințele femeilor și ale copiilor, ce se aflau sub pază lui, generalul Cronje — care și-a făcut datoria până la cea din urmă consecvență — n'a avut să mai alegă, ci s'a vădit silit a capitula.

Cronje a capitulat ca un adevărat erou, mare și în căderea sa, a capitulat necondiționat, cum a cerut dela început mareșalul Roberts. Atitudinea eroică a generalului bur, este admirată chiar de inimicii săi. „Asupra lui Cronje“ scrie una din foile engleze cele mai înverșunate contra Burilor, „nu cade nici o umbră pentru-că s'a predat, deo-are-ce trupurile engleze erau în număr covârșitor. Nimeni nu mai pôte astăzi denega lui Cronje și trupelor sale înconjurate stima sa pentru admirabila vitejie“. Er un Irlandez a exclamat ironic în camera comunelor: „trei mii de Burii au fost făcuți prizonieri de patruzeci de mii de Englezi. Ce victorie glorioasă!“

Orî cum, dăr această victorie este primul succes însemnat al Englezilor în decursul acestui nenorocit război, care durează deja de aproape cinci luni și care a dus până acum numai morțe și peire în șirurile combatanților marelui imperiu britanic, de ale căror cadavre a fost literalmente presărat întreg câmpul de război de-alungul și de-alatul Africe de sud.

Bucuria în capitala Angliei pentru această victorie a lordului Roberts, este firească și ea lingusece cu atât mai mult orgoliul național englez, cu cât capitularea lui Cronje s'a întâmplat tocmai în ziua aniversară a desastrului Englezilor dela Majuba (27 Februarie 1881) în urma căruia Burii transvaalieni și-an fost recâștigat independența sub suzeranitatea engleză.

Prin capitularea lui Cronje este paralizată așa dîcând armata republicii Oranje și Englezii nu vor mai da, pôte, de mari piedeci în acest stat. Dăr Burii din Transvaal stau încă în picioare, neînvinși și se asigură, că vestitul lor general Joubert dispune încă de șesezeci de mii

omeni. El ține încă în lanțul său de fier Ladysmith-ul și nu e de loc sigur, că acesta nu va căde încă în mâinile Burilor. De aci încolo Englezii vor avé să întâmpine cele mai mari greutăți, aflându-se în țera inimică, unde după cum s'a dovedit, vor întâlni la fîă-care pas cea mai desperată rezistență.

Se ridică voci din toate părțile, cari sfătuiesc pe Englezii de a-se împăca cu acest popor brav și eroic și de-a nu voi să nimicescă existența lui; voci, cari așteptă, că Anglia să întindă mâna de pace și să încheie acest război, care numai stimă și simpatii nu i-a adus din nici o parte.

E puțină speranță însă, că cei ce au pus la cale acest război, și cari predomină ați situațiunea în Anglia, vor asculta de acele sfaturi. Din contră, după vocile organelor lor, ei nu vor considera prestigiul Angliei restabilit, până-ce nu vor fi nimicite cele două republice sudafricane.

Nu este nici-decum scris, că planurile războinicilor fii ai lui Albion se vor realiza așa ușor. Transvaalul, care are un teren favorabil de apărare, va pregăti încă morțea a decii de mii de soldați englezi, căci capitularea lui Cronje, după cum se pronunță toți militarii competenți, este a-se considera numai ca un episod puțin însemnat în decursul acestui război sânger.

Continuând dăr războiul, Anglia își va crea din nou cea mai grea situație, riscând de-a fi surprinsă de neașteptate complicațiunii pe vastul teritoriu al coloniilor sale din totă lumea. Căci orî și cum, acest război, în care un mic popor de trei sute de mii de suflete înfruntă cu bărbăția colosalul imperiu, i-a sguduit mult prestigiul pretutideni.

Szell și majoritatea.

În presa maghiară de toate nuanțele — afară dăr de câte-va dîiare, cari stau mai aproape de capul guvernului, — se discută cu adevărată pasiune asupra raporturilor dintre ministru-președinte Szell și majoritatea guvernamentală.

Adversarii lui Szell din partidul dela putere — și nu sunt puțin la număr — au început de mult să se pună pe lucruri. Ei formeză garda lui Tisza-Banffy, care mișcă toate pietrele, ca să-și recâștige predominanțiunea în partid și să eserece în parlament influența lor de odinioară. Grupul Tisza-Banffy se și pregătesce din greu, ca la viitoarele alegeri — cari după unii s'ar face între lunile August și Octomvre anul curent — să câștige mandate cât mai multe pentru omenii lor.

Între „vechii“ și „noii“ liberali există afară de această certe și neînțelegeri, de-o-camdată latente, cu privire la câte-va fotolii ministeriale. Lupta ascunsă se dedea la început numai în jurul portofoliului internelor. „Vechii“ liberali (tiszaistii) pretindeau, că acest portofoliu trebuie să fîă dat grofului Tisza Pista, pe când „noii“ liberali (szellistii) susțineau, că ministru de interne numai Horanszky pôte fi, căci pe calea această s'ar puté recompensa serviciile aduse de apponyisti prin fusiune. Mult timp a durat căta această ascunsă, dăr ea nu s'a rezolvat până acum într'un fel, ba se pare, că până la nouele alegeri nici nu se va rezolva și Col. Szell va ține încă multă vreme și portofoliul internelor.

Acum se face erăși mult șgomot în jurul portofoliului ministrului cultelor. Actualul ministru de culte Wlassics e încă tot în vacanță la Meran și se șoptesce pe sub mână, că el nici nu se va mai reintorcer ca ministru; ba unii asigură chiar de pe acum, că locul lui îl va ocupa Horanszky, care cădând din combinația la interne, trebuie totuși să fîă avansat la alt loc, pentru-ca d-l Szell să-și asigure sprijinul mai departe al apponyistilor. Apoi mai este încă un portofoliu „dificultat“,

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Portul perucilor și barbierii la Romani.

Comunicare făcută în ședința Academiei Române, de Ioan Kalinderu.

I.

În ședința dela 4 Februarie curent d-l Ioan Kalinderu, membru al Academei, a întreținut auditorul cu lectura, ce-a făcut asupra perucilor și eserecirea meseriei barbierilor, subiect atins numai în treacăt în sesiunea generală trecută, când a vorbit pe larg despre portul coafurei și barbei la Romani. Cu acea ocaziune arătase importanța istorică, timpul de când datéză obiceiul de a tăia părul și barba, despre briciu, fôrfece și consacrarea părului deilor; apoi ajutat de număroșe stampe, artistice esecutate de pe monești vechi, medalii, busturi etc., ni-a înfățișat portul barbei și părului a primilor Cesari Romani până la împărțirea imperiului sub Valentinian și Valens; asemenea coafura femeiescă cu varietățile ei escentrice și termină arătând influența bine-făcătoare a creștinismului, ce

se resumă în îndemnul dat omenilor de a evita deșertăciunile vieței, găsind satisfacția în facerea de bine, milă pentru cei nevoioși și rămânând statornici ideilor de credință și modestii.

Cu aceeași espunere limpede, spirituală și instruită, d. Kalinderu ne face — scrie „Constituționalul“ — să privim acum alt tablou al vieței intime a Romanilor, abordând în detaliu portul perucilor și eserecitiul meseriei barbierilor. Întrebuințarea perucilor, dîce d-sa, este un vechi obicei, ce găsim nu numai la Romani, dăr și la celelalte popore din anticitate. Scopul era une-orî a satisface cochetăria și modele, mai cu deosebire în epoca, când coafura se purta piramidală, alte-orî pentru a acoperi accidentele capilare, cauzate de diferitele boieli, cu care se da pe cap și în fine când tradițiunea cerea, că părul natural să fîă jertfit, în care oas se indica ca cel mai bun mijloc portul perucei, confectionată din păr străin. Acestă falsă podăbă avea numiri diferite: galeria, galeculum, corymbium, cappilamentum, colliendarum. Moda cerea, că perucile să fîă blonde și curentul era așa mare, încât femeile brunete, neisbutind adese-orî a da

părului lor natural această colóre aurie, își tundeau părul, ba îl și rădeau, găsind satisfacțiunea sufletescă de a-și fi pus peruca blondă pe cap. Așa cerea moda!

Marțial pomenesce de Galla, care a usat de acest mijloc, ér Propertiu ride cu finețe de femeile, cari pörtă cu atăta mândrie părul cumpărat, cu care își împodobeso craniul! Dăr abuzul merge așa de departe, încât chiar capetele statuelor sunt espase acestui capriciu al timpului. Sculptorii artiști esecută minunat peruci în marmură, ce matronele le puneau pe capetele busurilor lor, când înfățișându-se cu părul negru, când blond... după cum cerea moda!

Pentru cei mai cunosători, era greu chiar de a recunosece și precisa de când datéză statua, așa că vîrsta acelei femei trebuia dedusă după modă. Așa vedem bustul Luilei dela Capitoliu, a careia peruca de marmoră neagră este mobilă și demontabilă. În grădina dela Potsdam statua Iulei Mammea, mama lui Alesandru Sever, și altele asemenea în museul Pio Clementino din Roma.

În privința existenței perucilor la antici, pe care câte-va persoane au încercat a

le nega, d. Kalinderu dîce, că atât istoria, cât și poesia, tradițiunea, monumentele vechi protesteză contra acelei păreri și ne citeză pe scriitorii moderni ca Legendre, d. de Guerle, în lucrarea sa „Elogiul perucilor“, Ménage în *Dictionnaire étimologique*, ca și Saint Foix, cari toți dovedeso, că Grecii și Romanii au făcut us, ba chiar abuz de acest accesoriu de toaletă, ca ceva bine venit în ajutorul farmecelor firești pentru sexul doritor de a place. Academicianul ne înfățișeză scene din viața Fenicienilor, ale căror femei jertfeau părul lor Venerei din Tyr, Ergatto; la Asirieni, unde tăierea părului se impunea tinerilor de ambele sexe, spre a se puté căsători — deci nuntă cu peruci! Chiar Grecii, cari țineau mult la podoba naturală a capului lor, imitară pe Fenicienii și scenele din „Ajax furios“ a lui Sofocle, ca și din „Electra“ ne schițeză solemnitatea, cu care se făceau asemenea jertfe. Doliul impunea de asemenea tăerea părului, cum vedem în „Oreste“ a lui Euripide, când corul cânta: „Etă Tindar, aeul spartan, împovărat de ani, care se apropiă, îmbrăcat cu haine negre, cu capul ras, sub povara durerii în care l'a afundat fiocă-sa!“ Perșii, pentru a-și

acela al ministrului de justiție Plosz, la care ar rivni „sfînșul“ Szilagy.

Despre Szilagy se ține, că — minunea minunilor! — l-ar voi chiar tiszaiștii. Motivul ar fi, că Szilagy, om cu aspirațiuni, așt mîne nu s'ar mulțumi cu fotoliul dela justiție, ci ar vré să se urce mai sus: chiar la ministru-președinte. Tiszaiștii contéză pe calea acésta la o desbinare și mai accentuată în sinul partidului, ba speră, că frumos frumșel vor trage pe Szilagy în partea lor, și atunci va fi pace: Szell va călé.

Vorba e însă, că atâta minte are și Szell, ca să vadă așa albă, cu care e cusut acest complot. Din cauza acésta el și încunjură cu mare diplomația un conflict cu Szilagy și ómenii lui, pe cari însă, decă nu i-ar puté disciplina altfel, le va închide la timp gura cu vorba, că Szilagy e *persona ingratiŝsima* la curte.

Ori cum ar fi însă, un lucru ese lămurit la ivélă: dîlele de pace și liniște ale lui Szell au trecut deja. Cu vorbe dulci și cu promisiuni, el a știut să țină timp de un an la un loc pe „vechii“ și „noii“ membri ai partidului, adecă pe așa numitul „populus Banffyianus“, pe gentry-ii lui Apponyi, pe mercantili și agrari și tóte nuanțele din tabăra guvernamentală. Acum însă toți din tóte părțile se ridică cu pretensiuni, și cei ce pană acum păreau a fi mai neutri încă încep să se mize și să se alătore care unde crede, că va ajunge la os de ros.

In astfel de împrejurări d-lui Szell li va fi fôrte greu a susținé neatinsă solidaritatea majorității guvernamentale. Totul apare ca un „rebus“ fôrte cu anevioie de deslegat pentru d-l Szell.

Războiul din Africa sudică.

Cum a capitulat Cronje.

Alaltăeri s'era la 8 óre ministeriul de război din Londra a publicat o telegramă dată în aceeași zi la amădi de cătră lord Roberts în *Paardeberg* asupra circumstanțelor în care a capitulat eroicul general Cronje, care timp de 8 zile s'a luptat și a resistat cu 3000 de viteji în contra a 56.000 de Englesi. Etă telegrama lui Roberts:

„Secția mea însărcinată cu aflarea de știri, mi-a căștigat informația sigură, că trupele lui Cronje și-au perdat curagiul, că soldații sunt fôrte indispuși și țcă între conducători s'au declarat neînțelegeri. Indispoziția lor o potența și aceea, că se dedară cu speranța, că trupele, ce le-au venit în ajutor, îi vor scóte din situația primejdioasă. Speranța acésta li-s'a nimicit cât ce au dat de veste, că regimentele englese au respins trupele trimise în ajutor.

„După tóte acestea am decis să exercit o nouă presiune asupra inamicului: Ne apropiam tot mai mult de el și tot-odată am

dispus, ca artileria să deschidă asupra lagărului Burilor un foc mai violent... Așt dimineță la 3 óre o parte a regimentului din Canada, mai departe o trupă de pionieri, și o companie a highlanderilor s'a apropiat 600 de pași de șanțurile inamicului, așa că numai 80 de pași ne despărțiau de el. Soldații noștri s'au șanțuit și s'au ținut în poziția acésta pană dimineță, relativ cu pierderi bagatele. Așa se vede, că înaintarea acésta succésă a copt și mai mult momentul crizei. Buri au trebuit să recunoscă, că acum nu se mai pot susține și așt des de dimineță a venit la noi un parlamentar sub scutul unui stég alb și a dat anteposturilor noastre o scrisóre a lui Cronje. Cronje declara în scrisórea acésta, că se predă necondiționat. La acésta eu i-am dat de știre, că trebuie să vină personal în lagărul nostru și că tóte trupele lui, nearmate, să-și părăsescă pozițiunile.

„Cronje a venit la mine în persoană la 7 óre și am început a negocia despre capitulare. In decursul convorbirii Cronje m'a rugat să tratez amical cu el și să-l împărțasesc de plăcerea, de-a avé în captivitate alături de el pe soția sa, pe nepoți, pe secretarul său privat, pe adjutantul său și pe servitorii. L'am liniștit pe Cronje și i-am promis, că-i voi împlini tóte dorințele. I-am împărțășit mai departe, că-i voi pune la dispoziția ómenii, cari pe drum să-l trateze cu cinstea cuvenită.

„Încă așt după amiazi Cronje va pleca la Capstadt însoțit de generalul *Prettyman*. Trupa englesă bură încă voi trimite-o deja așt la Modder-River, de unde în mică grupă se va transporta la Capstadt.“

Intr'o telegramă de mai târziu Roberts anunță, că numărul captivilor buri e de aprópe 4000, dintre cari 1150 oranjeni, ceilalți toți transvaalieni. Intre óșterii prinși sunt, afară de Cronje, colonelul *Wolmeersand*, apoi alți doi coloneli, patru sub-coloneli, doisprezece majori și un comisar de tabără. Toți acestia sunt transvaalieni; este între ei și un scandinav. Au mai căzut în captivitate 14 óșteri oranjeni, între cari comandantul de artilerie *Albrecht*.”

Dr. Leyds despre situațiune.

Agentul transvaalian *Dr. Leyds* din Bruxella declară — spune o telegramă din capitala Belgiei — că adevăratul război urmăză numai acum. Buri sunt decisi a continua războiul până la cușit. Situația este așt următórea: Probabil, că fără a întâmpina rezistența mare Roberts va ajunge la Bloemfontein. După-ce Burilor nu li-au succés a ținé pe Englesi departe de capitala statului Oranje, tóte nisuițele lor se vor îndrepta spre un alt punct, unde rezistența să aibă succés. *Joubert* își va concentra trupele de-alungul riului Val, unde sunt deja acum fôrte bine întăriți. Buri au pierdut 3000 de ómenii, dér n'au fost serios bătúți.

Bucuriă copilărescă.

Faptul, in sine aprópe ridicol, că 56,000 de Englesi au pus mîna pe cei 3000 ai lui Cronje, a produs la Londra o adevărată bucurie indescriptibilă. Flegmaticii Englesi au fost ca și electrișaiți. Bétrâni și tineri nu mai șciiau cum să dea expresiune bucuriei, în care se legănau. Telegrama lui Roberts a sosit în capitala englesă Marti la óra 11 a. m., și deja la amiazi întreg orașul era plin cu șciirea senzațională, ba unele țiare o publicaseră în ediții separată cu litere cât pumnul. Ca și când ar fi o s'erbătóre națională, așa umblau ómenii în sus și în jos pe strade. La punctele mai principale se adunaseră grupuri mari de popor, necunoscuții își strîngeau mînilor și se săruțau pofindu-și noroc și urându-și fericire. Prin mijlocul stradelor se aușiau cuvântînd oratori populari, îndumneșind pe regiua, pe Roberts și pe Chamberlain. Acumulația cea mai mare era la *Maison house* și inaintea ministeriului de esterne. Aici mii de ómenii așteptau apariția funcționarului, care să vestescă oficios șciirea. Funcționarul nici nu aștepta mult. Cu fața strălucind de bucurie pași el în hala oficiului vestind, că Cronje s'a predat. Publicul îl răsplăti cu un cheer teribil. Miile de ómenii năvaliră apoi la stradă, ca să împărțasesc la ai lor șciirea îmbucurătóre. La *Maison house* s'au petrecut scene agitate. Acolo însuși vice-primarul a lipit pe pórta copia telegramei. In câte-va minute abia, multe mii de ómenii se adunară inaintea primăriei și funcționarul cetii cu glas tare depeșă, și fiind-că lumea voia s'o audă din nou și repetit, funcționarul o cetia într'una, punându-și la probă întrégă forța plămânilor.

SCIRILE DILEI.

— 17 Februarie v.

D-l T. Miorescu și-a serbat alaltăeri a 60-a aniversare a născerei sale. Cu acésta ocaziune colaboratori revistei „*Convorbiri Literare*“ s'au prezentat în corpore la d-l Miorescu, pentru a-l felicita. D-l P. Missir, în numele colaboratorilor „*Convorbirilor Literare*“ a prezentat d-lui Miorescu un mare volum, conținînd scrieri de-ale tuturor celor cari, direct sau indirect, s'au resimțit de influența magistrului critic. Volumul, fôrte elegant tipărit, legat în piele, de un aspect sobru, pórta inscripțiunea: „*Lui Titu Miorescu, Omagiu, 15 Februarie 1900*“. S'au remarcat în asistență d-nii Iacob Negruți, Petru Missir, D. Onein, I. Bogdan, M. Sulescu, D. Evolceanu, Bungețeanu, N. Basilescu, D. Dragomirescu, Fr. Robiu, I. S. Floru, St. Orașanu, C. Litzică, D. Nădejde, D. N. Burghel, Borgovanu, Manliu, Duifu și alții.

A patra prelegere economică aranjată din partea Reuniunii române de agri-

cultură din comitatul Sibiiului, s'a ținut Dumineca trecută în Seliște. A vorbit d-l D. Comșa despre întrebuințarea pómelor, recomandînd întrebuințarea pómelor în stare uscată și arătînd, că uscarea se póte face mult mai cu folos la cuptóre anume făcute pentru acest scop, aflându-se și la Seliște un asemenea cuptor. D-l notar pens. St. Milea, ca un vechi și espert cultivator de pom, încă a dat multe povețe prețioșe. Viitóre prelegere o va ținé Duminecă d-l R. Simu, vorbind despre stupărit.

„Societatea culturală a Românilor din Mercheașa, domiciliată în București“, societate înființată de curînd, la 13 Febr. a dat o petrecere populară în sala „Dacia“ pentru înmulțirea fondurilor sale. Despre decursul ei ni-se scrie: Petrecerea a fost bine cercetată și cu multă animația, ca tóte petrecerile țeranilor noștri, cari în joc uită tot amarul vieții. Venitul curat e aprópe 500 franci. Publicul a făcut frumoșe ovaii presidentului și comitetului, ce a intrat în sală în sunetul muzicii militare, cîntînd „*Deșteptă-te Române*“. Cinste bravilor români, cari prier spiritul timpului, ca prin puteri unite să lucreze pentru ajutorul fraților de acasă! — L. R.

Logodnă. Anunțăm cu plăcere, că d-l Nicolae P. Dima, comerciant în Ploiesci, fiul d-lui profesor gimnazial Panteleimon Dima din Brașov, s'a logodit cu d-ra *Helen I. Safrano*. — Urăm fericire tinerilor logodnici!

Pentru Buri. O mulțime ostilă Englesilor s'a strîns în fața consulatului britanic din Chicago, și aclamînd pe Buri, striga: „*Joi drapelul englezesc!*“ O ploă de pietri, de bastóne și de bulgări de zăpadă cășt asupra consulatului. Intr'un târziu poliția isbuti să risipescă mulțimea. — Vaporul frances „*Gironda*“ a sosit la Lourenço-Marquez, cu 150 de pasageri de diferite naționalități, pentru Transvaal. Prințre ei sunt și opt spre-dece Muntenegreni în costum național, precum și un mare număr de atașai militari străini.

Oprirea colportagiului. Ministrul unguresc de comerț a aprobat regulamentul orașului Poprad, din Ungaria, prin care se interzice comerțul de colportagiu pe teritoriul acelu oraș.

Un Ungur căduț în războiul din Africa. „*Reichswehr*“ publică șciirea, că tînărul maghiar *Barna Antal* din Budapesta a plecat în luna lui Noemvre a. tr. la Londra cu dorința să fiă înrolat în armată și împreună cu trupele englese să plece în Africa-sudică. Se șciie însă, că în armata englesă nu mai supuși de-ai reginei Angliei pot intra în armată și astfel pe *Barna* l'a costat multă osteneță pană a putut să-și ajungă scopul. S'a dus în fine în război, dér nu i-a fost de-a bună, căci în lupta dela Spionskop a

arăta întristarea, spune Erodot, radeau nu numai capul, dér au tuns chiar pèrul tuturor cailor.

Mai departe d. Kalinderu vorbesce cum acest obicei de-a purta peruce s'a întins pană la lumea templelor, descriindu-ne pe preoții Diane, ce aveau peruce cu pèrul sbârilit, pe preoții bunei țeite Cibela, cart considerau ca un talisman acul întrebuințat la coafura acestei țeite determinînd mai târziu pe Serviu a face din acésta statuie cheazășia gloriei și duratei imperiului roman. Adaugă apoi curiositatea lui Mausol, Regele Cariei, soțul frumoșei Artemisa, porunca ce a dat de a se tunde toți supușii săi, ér pe de altă parte a cumperat tot pèrul dela popórele vecine, punînd apoi bir mare pe peruc, spre a umple golurile visteriei sale!

La Romani perucele, devenind o adevărată epidemie pe la sfîrșitul Republicei, scriitorii de talent ca Ovidiu, Propertiu, Tibul, inspirați de peruoile iubitelor lor, au dat la lumină versuri eșite din fundul inimii, armonioșe, une-ori cu o duioșă mișcătóre, alte-ori pline de sarcasm și icl pe colo preserându-le cu imagini sensuale. Și etă cum ne descrie d. Kalinderu varie-

tățile acelor peruci, din informațiunile lăsate de scriitorii:

Pèrul, ce împodobește capul, era lăsat când în voia vîntului pe un gât alb și frumos ca fildesul, când se întindea în suluf pe un sin de alabastru, sau se ridică drept în sus. Așa dîsele peruci ale Plotinei, soția lui Trajan, forméză un turban în trei suluri, ce se ridică în caturi, ce împodobeau de minune pe damele de statură nu tocmai înalta. Cele 14 medalii, adunate de ilustrul *Adrien Valois*, ne dau imaginea unei astfel de peruci, purtată de împărăteșele romane. Coafura galericon de forma unui casc dá fisonomie grația, făcîndu-o atrăgătóre, ér corymbion este destinată pentru spectacole, visite de etichetă, etc. Tóte aceste varietăți de peruci se schimbau de femeile elegante de mai multe-ori în aceeași zi. De aceea acésta esagerare a luxului a întâmpinat opoziția, dér zadarnică opoziția din partea filosofilor și a pioșilor preoți ai lui Christos, căci etă ce țice Tertulian, care aruncă trăsnete împotriva perucilor: „*purtaiți spoiliile unui cap străin, póte ale unui șclerac, care arde acum în făcările iadului*.“

Suveranii încă purtau peruci și citéză

pe Oton, pe împărăteșele Popea și Iulia. Împératul Comod ni-se presintă pe cap cu un corymbion de tótă frumșeșea, prin îngrijirea ce-i da acest elegant suveran, care nu putea îngădui nici un coafor său bărbier a-i face toaleta, bănuindu i, că vor să-l ucidă; prefera astfel a-și rade singur pèrul și barba, fixându-și pe cap peruca piramidală unsă și parfumată. Atât de prețios era acest ornament al timpului, încât ce dar mai frumos putea face plăcere cu ocaziunea Anului Nou, decă nu o perucă! Apuleu, care prețuesce frumuseșea pèrului femeesc, se exprimă, că decă tai pèrul unei femei cât de frumoșă, i-ai s'arăcit fața, și ai lipsit-o de farmecul ei firesc.

In adevăr, țice d-l Kalinderu, ce póte să fiă mai încântător, ca un pèr lucios și de-o colóre frumoșă, care la rațele scilpitóre ale sórelui îți ia vederea! Să nu ne mirăm, dér, decă femeile lipsite de acésta podóbă naturală, au căutat să acopere acest gol!

Venind la confecționarea perucilor, arată, că se fixau pe piele de țap, și că cu tótă îndemănsarea celor ce se siliau a-le aședa bine pe cap, vîntul caprișos câte-odată nu prea ținea socotélă și le sbur-

tuia acésta falsă podóbă, rămănund cu capul ca geunuchiul! Este picantă scena, ce ni-o povestese Ovidiu, când intrînd pe neașteptate în casa unei cochete, pe care o creșue cu pèr natural, o surprinde pe capul... curățat, și în tulburarea-i sufletescă își aruncă îndată peruca pe cap, însă n'o nimeri decăt pe dos! Nu poți face asemenea urări decăt dușmanilor, adaugă Ovidiu, și că n'ar fi păt acésta rușine mare, decă ținea socotélă, că femeia, care are puțin pèr, să-și pădăscă ușa! Numai acele cu pèr mult pot primi visite, când se pèptenă, spre a li-se vedé platele pe umeri.

Față cu acest progres al usului perucilor, ele se vindeau fôrte scump în bazarile porticului *Minucius*, asemenea celui dela *Palais-Royal* din Paris, sau ca acelea din piața *San-Marco* la Veneția. Erau însă unele persoane, care neputînd plăti atât de mult, își ascundeau ochelia, punînd să se imiteze pèrul cu un fel de alife negră și *Martial* ne înfățșeză pe *Phebus* de acésta ingeniositate.

Era însă póte și o cauză bine-cuvîntată, ce esplică acésta mania de peruci și anume, că Romani nu puteau suferi cheliile. Cesar, întorcîndu-se la Roma, etă cum era

dat de viteji și „mai mari“ ca el. Buriu l'au trimis pe cealaltă lume. El s'a dus în rășboi, cum spune „Reichswehr“, plin de iluzii, având firma speranță, că va face minuni și se va război plin de gloriă. Se vede însă, că s'a păcălit... Barna era de 32 de ani. Cu 10 ani înainte fusese locotenent în regimentul 32 de infanterie, d'ér infundându-se în datori, luă lumea 'n cap, războind prin străinătate mai mulți ani până când în fine la Londra își află un post bun. Dér nici aici nu și-a găsit stare. În 1895 s'a războit în Budapesta, unde căpétă o slujbă la oficiul de dare și aici a stat până în Noemvre a. tr. Atunci izbucnind rășboiul, imediat a plecat și el, ca să-i pună la regulă pe Buri. Apoi las, că i-a și pus!

Măncătorii de ómenii din Congo. Agenția „Reuter“ a primit scrieri adevérate îngrozitoare despre un trib de canibali, adevéca măncătorii de ómenii de pe lângă Kassat din Congo. După informațiile primite, Zappazapsii, un înfiorător trib de canibali, cari au făcut o mulțime de mișelii și se ocupă cu comerțul sclavilor, au năvălit în țilele din urmă asupra unor localități din apropierea stațiunii Ibanși, au prefăcut casele în cenușă și au luat o parte din locuitorii ca sclavi. Misiunea din Luebo trimise un misionar spre a cerceta lucrurile. Acesta sosi la un lagăr împrejmuit cu șanțuri, înderétul cărora se adăposteau Zappazapsii. Aci aduseră canibali pe căpeteniile și persoanele principale din localitățile jăfuite; numărul robilor împreună cu al femeilor lor se ridică la 500. Zappazapsii le cerură un însemnat tribut de sclavi, ivorii și alte lucruri. Deore-ce ómenii nu-l putură plăti, fură uciși. Numai foarte puțin scăpară. Misionarul vădú dela 40 până la 50 de cadavre. De pe trei cadavre carnea era tăiată. Alte cadavre erau ciopărțite. Misionarul mai vădú tăiate 81 mâni drepte, cari trebuiau să fiă trimise funcționarului de stat din Suluaburg, ca semn, că Zappazapsii scriu să ducă la bun capét afacerile începute. Șese-deci de femei le serviau ca sclave. Misionarul mai vădú o flamură a Statului Congo atérnată sus într'o prăjină.

In amintirea lui Ioan Petran.

Clușiu, Febr. 1900.

Ioan Petran mi-a fost prieten bun, prieten sincer. De datorințele prietinesci el s'a achitat tot-deuna precum scriu să se achite numai inimele nobile și caracterele mari. Desfétatu-m'am în calitățile lui emnente, iubitu-i-le-am și lanțul dragostei nefățarite legatu-mi-aminima de a lui inimă nobilă. Prietenia noastră a fost vechiă, d'ér învechindu-se n'a slăbit, ci a devenit tot mai intimă, tot mai fragedă.

Simpatică mi-a fost bărbăția lui, ce a manifestat-o în toate luptele vieții, dinain-

intempinat de camarajii săi de arme: „Éta chelul adulter, bărbăți, ascundeți-vé nevetele!“

Dér acest nume, era o poreclă, ce amintea ideea unei óme mari (caesaries). Așa, că învingătorului Galilor, spre a fi ferit de spiritul bajocoritor latin, i-se permise de Senat a purta o cunună de lauri. Domitian pedepsea aspru pe cei ce rideau de ómenii chelți. Vedem prin urmare, că deca chelia la strămoșii noștri era ceva de ris, nu mai puțin la noi ați dá loc la un suris malițios.

Constatăm, deci, că usul perucilor s'a perpetuat în toate timpurile, cu totă opoziția autorilor satirici, a părinților bisericești, cari au combătut cu vehemență esagerările luxului.

Năvălirilor barbare se datoresce și disparițiunea pentru multă vreme a perucilor, așa că reapărând mai târziu, se credeau ca ceva nou. Abia la finele vécului XVIII începe să se simtă acea reacțiune fericită și durabilă împotriva abuzului acestor podobe false. După-ce face elogiul virtuței, nădăjduim, dice d-l Kalinderu, într'o eră de moravuri sănétose și mai fresci.

tea cărora n'a reterat nici-odată, ci cu curagiú rar a dat pept cu toate greutățile, ce i-s'au ivit în calea vieții.

Petran a fost copil s'rac, din părinți s'raci, d'ér cinstiți, cari nu l'au putut ajuta la școlă. Incercarea de-a căpéta un stipendiu dela Asociațiune, ori dela Consistoriu din Blășiu n'a succes, d'ér el totuși nu și-a pierdut voia de muncă și prin propriele-i puteri a reeșit a se susținé atât la gimnasiu, cât și la universitatea din Pesta. Miseria pe el nu l'a putut desarma ori descurajia. Increderea în puterile-i proprii a rămas pururea verde în peptul lui de ófel.

Sub stindardul muncii cinstite s'a înrolat și sub el a rămas și în viața publică. A muncit cu bărbăția. Ce a simțit a vorbit și a vorbit ce a simțit. Nici în cuvinte, nici în fapte el nu întrista pe nimeni, nici a căutat să-și răsbune, ori să țină minte nedreptățile și ignorarea, ce póte i-s'au făcut. Deși fără protecțiuni, fără legături sociale, el prin puterile-i intelectuale și escelentele-i calități morale s'a ridicat pe pedestalul celor mai valoroși bărbăți, rămânând pururea în virtute, luând parte — pe lângă conscientioasă împlinire a datorințelor sale oficióse — la toate acțiunile de binefacere. Și binefacerea, cel mai frumos deor al inimei ómenesci, i-a încununat și morméntul lăsând prin testament nerésturnabil tot rodul ostenelelor sale națiunii, în sumă de 80—100,000 fl., devenind prin această unul din cei mai glorioși fii ai mamei noastre comune. Si importanța acestei mari binefaceri în ochii fiă-cărui om, ce soie să gândescă și să simtă, este cu atât mai mare, cu cât mai nepretențios s'a arătat Mecenatele nostru atunci, când a dispus, ca numai după astrucarea osămintelor sale să ajungă la cunoștința publicului mărta faptă, care este una din cele mai prețioase petrii în mosaicul virtuților sale.

A murit și l'au plâns la mormént toți, cari l'au cunoscut; plânsu-l'au prietenii lui iubitori și manifestatu-și-a sentimentele sale de pietate despărțământul clușian al Asociațiunii și direcțiunea institutului de credit „Economul“, al cărui președinte, ba în multe rânduri chiar și salvator i-a fost el.

Drept recunoștință, comitetul despărțământului Clușiu al Asociațiunii într'una din ședințele sale a hotărít, ca la șese săptămâni dela mórtea regretatului, adevéca în 12 Faur a. c., să celebreze parastas pentru sufletul lui, exprimându-și tot-odată dorința, ca Românii clușieni în tot anul să-și manifesteze recunoștința față de memoria glorioșului fiu al națiunii Ioan Petran, făcând comitetul câte un parastas întru odihna sufletului scumpului decedat.

Inițiativa această servește spre laudă comitetului, căci a arătat, că soie să prețuiescă memoria și virtuțile binefăcătorilor și că e p'etruns de adevérul, că acele popóre, cari în fața virtuții stau nepăsătoare sunt șterse din cartea istoriei.

Dorim din inimă, ca hotărîrea această a comitetului să fiă în viitor executată. Pentru acum însă mă véd cu durere silit a face constatarea, că spre marea mea uimire numărul publicului, care a asistat la parastas, a fost prea de tot mic. M'a surprins cu deosebire, că abia vre-o patru dintre tinerii noștri universitari au fost de față. Causa acestei împrejurări nu mi-o pot explica altfel, decât că póte tinerimea n'a avut cunoștință de ceea ce se întâmplă, căci a presupune, că absența tinerimei noastre, precum și a unei însemnate părți din inteligență s'ar fi făcut din indiferentism, ar fi prea dureros.

Celebrarea parastasului a fost demnă în ce privesce modul și ținuta, cu care cooperatorul Stefan Roșian a s'evrșit st. liturgiă; potrivit i-a fost și cuvéntul rostit asupra mult regretatului decedat. Curs'au lacrimi din ochii véduvei réposatului, curs'au lacrimi din ochii prietenilor preșenti și evlavia sântă s'a manifestat pe fețele elevilor dela școlă confesională gr. cat., pe cari i-a condus în s. biserică învătătorul Iacob Mureșianu.

Sfîrșeso cu cuvintele ultime ale preotului: Odihnesce în pace, tu suflet nobil, ér tu, iubita mea națiune, strînge-ți réndu-

rire și fi recunoscătoare! Și fac promisiune tot-odată, că voiú aduna datele biografice ale neuitatului meu prieten Ioan Petran.

Sincerul amic.

Serată literară în Feldru.

Feldru, Februarie 1900.

Inițindăna reuniune de citit și cant din comuna Feldru în 10 Faur a arangiat o petrecere cu joc, căreia i-a premers o serată literară, ce a decurs în modul următor:

La órele 7 s'era, sala școlii conf., destul de spațioasă, se părea prea mică pentru publicul numărós, care cu nerăbdare și curiositate aștepta începutul seratei literare.

Președintele reuniunii, d-nul Petru Neamțu, prin o vorbire acomodată, plină de cuvinte însuflețitoare, arătând scopul nobil ce-l va urmări inițindăna reuniune întru luminarea și deșteptarea poporului din comună, a deschis serata. Corul a cântat cântarea populară „Sus opinea“. D-l * a declamat poesia „Căpitanul Romano“, de V. Alexandri, ce a fost eminent declamată și urmată de vii aplause. Corul a cântat „Toastul lui Sfóra“. Nu mai puțin bine a fost declamată poesia de G. Coșbuc „Recrutul“ prin d-l C. Varvari. Viu aplaudată și repetată a fost doina din Maramureș „Dorul“, prin d-l P. Neamțu, care îmbrăcat ca cioban, cu un cojoc lănos, cu căciula pe ureche, sprijinit în bastonul de cioban, ne-a delectat cu melodiosul său ton, de par' că l'am fi tot ascultat. „Rugămintea din urmă“, de G. Coșbuc, încă a fost declamată cu bun succes prin d-l Octavian Doci.

A urmat „Șoldan vitézul“, monolog de V. Alexandri, predat de d-l C. Varvari, îmbrăcat ca soldat, cu pușca la umér, și-a jucat foarte bine rolul și a fost viu aplaudat. Mult haz ni-a causat d-l * prin declamarea poeziei „Tiganul cloșcă“ de Th. Speranță, ce asemenea a succes peste așteptare. Corul a cântat „Cănepa“, ce asemenea a fost aplaudată și repetată.

Serata literară s'a încheiat cu vorbirea secretarului reuniunii, d-nul Octavian Doci, care prin cuvinte înalțătoare a exprimat căldurose mulțămite publicului, promițând, că reuniunea va mai arangia astfel de petreceri.

În genere serata literară, luându-se în considerare, că a fost primul început, a succes peste așteptare de bine.

După serată a urmat o cină comună, în decursul căreia ne-a delectat muzica cu alese piese naționale românesci.

Să fi vădú la joc; tinerii înainte, bătrânii urmându-i, poporul în mijlocul inteligenței, inteligența în mijlocul poporului, era ceva înalțător.

Între óspeți am avut onóre a saluta în mijlocul nostru pe gentila d-ră Valeria V. Coșbuc, fiica d-lui preot din Leșiu și nepóta ónoscutului nostru poet G. Coșbuc.

Poporul nu afla cuvinte destule spre a mulțumi inteligenței, care i-a procurat o séră așa plăcută și cu lacrimi în ochi de bucuria mulțămia și fi auđiai exprimându-se: „Așa ceva nu am mai vădú. — Dumneđu să-i țină!“

Feldrihanul.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Cu ocașiunea petrecerei de dans arangiată de damele române din Lipova în favorul copiilor s'raci dela școlile rom. din loc, ținută la 9 (21) Ian. a. c., au binevoit a contribui cu oferte și suprasolviri următorii P. T. d-ni și d-ne:

D-nii Alexandru și Eugen Mocsonyi, Györgöy dep. dietal câte 20 cor.; D-na Lucreția Aciu (Murș-IIia) 16 cor. II. Sa d-l Desseffy Sandor epp. rom. cat., Pavel Rotariu adv., Dr. Marta adv., câte 10 cor., Zeno Mocsonyi, Dr. Traian Putici prot., Barlay Sándor, câte 6 cor., Avram Păcurariu protopop (IIia) 5 cor.

Voicu Hamsea protop. Vanay Gustav not. public, Ioan Maximilian paroch (Stupini), Nicolae Bejan, Ioan Oncescu (Rahău) Klepp, Zar. Mirou, N. N. (Arad), Vasile Beleş prot. (Radna) Lui Cinșiu (Hațeg), Lazar Tritean, Ioan Cimponer, Hepp Micloș,

Dr. Ilie, câte 4 cor. Emil Ianicek, N. N. câte 3 cor., — Dr. Halie, At. Todan, Iosif Vuculescu, Schvarz, Ioan Nenelcu, Ghiță Bómbán (Arad), Isa Vuia, Cosma, Ios. Serb. Scheffer, Dr. Popescu, Ioan Maximilian jun. Victor Florescu, Rubinovic, Ales. Maniu, Ioan Becicheranu, Aurel Micu, Tomescu, Anastasia Putici, N. N. câte 2 cor. — Petru Ionaș (Timișóra), Traian Popovicu, Nagy Endre, câte 1 cor.

La cassă au intrat 294 cor. Oferte 153 cor. Peste tot s'a încasat 447 cor. Subtragându-se spesele de 193 cor. 72 fl., rămâne venit curat 253 cor. 28 fl.

Ne ținem de datorință prea plăcută a exprima și pe această cale tuturor acestor binefăcători mulțămite cea mai călduroasă.

Tot odată rugăm și pe acei P. T. d-ni, cari au luat rolul de aranjeri la această petrecere, să primescă mulțămite cordială pentru sucursul dat.

Lipova, 24 Februarie 1900.

Pentru comitetul arangiator:

Elena V. Hamsea.

ULTIME SCRRI.

Londra, 28 Februarie. Pe teatrul luptei dela Colenso a fost Duminecă armistițiu; atât Buri cât și Englesii și-au adunat mórții de pe câmpul de luptă.

Éri Buriu au voit să încunjure aripa dréptă a lui Buller. Decurge o luptă sângerósă.

Londra, 28 Februarie. Impératul Wilhelm și regele Umberto au trimes reginei Victoria căldurose telegrame de felicitare. — Diarele continuă a apreția succesul dela Paardeberg. „Standard“ dice, că ofițerii și soldații englesi vor trebui să aducă încă de aici înainte mari jertfe. „Morning Post“ spune, că pacea nu se póte face decât după-ce se vor șterge mai întâi de pe hartă cele două republice bure. „Times“ esclamă: „Putem fi pregătiți la continuarea rășboiului“.

Londra, 28 Februarie. Cronje a fost escortat la Capstadt; femeile și copii celor prinși au fost liberați. — Buller anunță, că lord Dundonald a intrat cu cavaleria în Ladysmith. — 6000 de Buri cu 8 tunuri au spart cercul de împresurare la Paardeberg, și s'au alăturat la divizia lui Botha.

Paris, 28 Februarie. Éri a fost o manifestația pe bulevarde pentru Buri.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Febr. 1900.

Intrate:

Numérar cu 1 Febr. 1900 . cor.	26,864.07
Depuneri spre fructificare . . .	267,050.21
Cambii r'escumpărate	243,822.44
Conturi curente	34,709.30
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	22,058.60
Monetă	1,666.50
Comisiuni, cupóne și efecte . . .	2,140.—
Banc	29,033.—
Interese și provisiumi	19,222.99
Diverse	5,262.09
cor. 651,829.20	

Esitate:

Depuneri spre fructificare . cor.	214,449.07
Cambii escomptate	267,611.—
Conto curent	47,408.95
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	22,322.—
Monetă	3,075.50
Comisiuni, cupóne și efecte . . .	11,944.26
Interese și provisiumi	2,190.34
Spese și salare	3,343.23
Banc	39,264.93
Diverse	20,570.39
Numérar cu 28 Febr. 1899	19,649.53
cor. 651,829.20	

N. P. Petrescu m. p. C. Aisér m. p.
dirigent. cassar.

Iosif Oncioiu m. p.
comptabil.

CĂLINDARUL PLUGARULUI
pe anul visect 1900.

se află de vânzare la
Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Călindar au intrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul foarte bine reușit al lui Avram Iancu. Urmază apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sărbătorile și alte zile schimbătoare, calculul sărbătorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urmază taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competențele de timbre, măsurile metrice, târgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țera ungurască și Bucovina. În partea literară găsim un interesant capitol privitor la începerea războiului pentru neatrănare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poesiă de Dim. Bolintineanu. Aușia și binefacerea (un interesant capitol după Smiles-Schramm). Doina, în șanțuri (poesii) de G. Coșbuc etc. În partea igienică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce se face părinții, ca să-și ferescă copiii de orbi; Cum se tracteze părinții pe copiii lor orbi; Bune sunt beaurile pentru copii? Urmază apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoii, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfecele și apa de beut). La urmă mai multe povețe prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). *Vândătorii primesc rabatul cuvenit.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Februarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.40
Renta de corone ung. 4%	93.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	101.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.40
Bonuri rurale ungare 4%	93.30
Bonuri rurale croate-slavone	94.—
Impr. ung. cu premii	163.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	99.30
Renta de hârtie austr.	99.30
Renta de aur austr.	98.80
Losuri din 1860.	137.—
Acții de-ale Băncii austro-ungară	126.50
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	187.25
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	236.30
Napoleondori	19.27
Mărci imperiale germane	118.30
London vista	242.45
Paris vista	96.30
Rente de corone austr. 4%	99.20
Note italiene.	89.85

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Februarie 1900.

Banota rom. Cump. 18.90 Vënd. 18.96
Argint român. Cump. 18.70 Vënd. 18.75
Napoleond'ori. Cump. 19.08 Vënd. 19.14
Galbeni Cump. 11.20 Vënd. 11.30
Ruble Rusesci Cump. 2.54 Vënd. —.—
Mărci germane Cump. 118.— Vënd. —.—
Lire turcesci Cump. 21.49 Vënd. —.—
Seris. fonc. Albina 5% 100.— Vënd. 101.—

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Nicu A. Popovici
Doctor în drept,
avocat.
București, Strada Dionisie 58.

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și
la Eremias Nepoții.

„LIPOVANA“ institut de credit și economii în LIPOVA.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii
„LIPOVANA“ societate pe acții, se invită la a

VI-a Adunare generală ordinară

care se va ține în 8 Martie a. c. la 10 ore a. m. în localul institutului,
opidul Lipova.

Obiecte de pertractare:

1. Raportul direcțiunii pe al șeselea an de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutoriului direcțiunii și comitetului de supraveghere (§ 26 din statute)
4. Deciderea asupra întrebuințării profitului curat și fixarea dividendelor pro 1899 (§§ 26 și 46 din statute).
5. Pertractarea eventualelor propuneri (§ 26 lit. g. din statute).
6. Alegerea a doi membri în direcțiune și a unui membru în comitetul de supraveghiere.

Domnii acționari cari voesc a participa la adunarea generală, în conformitate cu § 16 din statute se avisază a depune la cassa institutului acțiunile înainte de deschiderea adunării generale.

Lipova, 1 Februarie 1900.

Ales. Mccsonyi m. p.
președinte.

RAPORTUL
comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Avem onoare a raporta, că am urmat cu atențiune afacerile institutului din decursul anului de gestiune 1899, și am aflat exemplară punctualitate și ordine la institut, atât cu ocaziunea revisiunilor prescise de statute, cât și a celor extra-ordinare. Tot astfel revădend din poziție în poziție compunerea bilanțului și contului profit și perderi de pe anul 1899 le-am aflat în deplină consonanță cu cărțile principale și auxiliare ale institutului și conform legii comerciale. Vă raportăm, în fine, că primim propunerea direcțiunii relațiunii relativă la distribuirea venitului curat de pe anul 1899 — conform bilanțului de fl. 9707.93 — și rugăm onorata adunare generală să binevoiască a da absolutoriul pe anul de gestiune 1899 atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere.

Lipova, 1 Februarie 1900.

Prof. Teodor Ceantea m. p.
președinte.

Teodor Cosma m. p. Stefan Bordoșiu m. p.
Terențiu Petroviciu m. p.

ACTIV.

Contul Bilanțului

PASIV.

ACTIV.		PASIV.	
	florini cr.		florini cr.
Cassa în număr	4647 38	Capital pe acții	50000 —
Escompt	292360 67	Fond de rezervă	12896 43
Credite personale	19826 80	Fond de pensuni	734 —
Credite cambiale cu acoperire ipot.	15961 —	Depuneri spre fructificare	195633 92
Imprumuturi hipotecare	12199 50	Reescompt	77405 80
Lombard	3930 —		
Efecte publice	1479 —	Dividende neridicate „ 1897 fl. 40.—	120 —
Realități	576 12	Conturi curente „ 1898 „ 80.—	2800 —
Mobiliar	370 —	Diverse conturi creditore	433 15
		Interese transitoare	3418 86
Diverse conturi debitoare	1799 62	Profit curat	9707 93
	353150 09		353150 09

ESITE.

PROFIT ȘI PERDERI

INTRATE.

ESITE.		INTRATE.	
	florini cr.		florini cr.
Interese :		Interese :	
de depuneri spre fructificare 11071.10		de escompt	28605.69
de reescompt	5351.42	„ credite personale	2408 71
de cont curent	130.90	„ „ camb. cu acop. hip.	1625.12
	16553 42	„ imprumuturi hipotecare	1362.43
Spese :		„ lombard	497.20
salarii	3091.68	„ efecte	59.22
chirie, imprimate, registre,		Provisiuni	34558 37
diverse	1288 87		719 58
marce de prezență	459.—		
	4839 55		
Contribuțiune :			
directă	2819.94		
10% dare după interesele la			
depuneri	1107.11		
	3927 05		
Amortisare :			
din cambii	100.—		
„ spese advocațiale	100.—		
„ mobiliar	50.—		
	250 —		
Profit curat	9707 93		
	35277 95		35277 95

LIPOVA, 31 Decembrie 1899.

Voicu Hamsea,
director executiv.

Sever Bocu m. p.,
prim-comptabil.

Direcțiunea:

I. Cimponeriu m. p., Dr. G. Popescu m. p., I. Dehelean m. p., P. Papp, m. p., A. Ciugudean m. p., D. Popoviciu m. p.

Confrontându-se cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat esacte.

LIPOVA, 1 Februarie 1900.

Comitetul de supraveghiere:

Teodor Ceantea m. p., Teodor Cosma m. p., Stefan Bordoșiu m. p., Terențiu Petroviciu m. p.

A V I S.

Prenumerățiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și renoi
ri și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc
ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa
lămurit și să arate și posta ultimă. **Administraț. „Gaz. Trans.“**

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrisor
administratiunii. In cazul pu-
blicării unui anunciu mai mult
de odată se face scădemēt,
care cresce cu cât publicarea
se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“